

ІТ-БІЗНЕС: ПРАКТИКА СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ

Линник О.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

У роботі досліджені наявні проблеми підприємств ІТ-бізнесу в Україні, що динамічно розвиваються та адаптуються до сучасних умов. Практика створення та функціонування ІТ-бізнесу свідчить, що його структурування відбувається за чотирма найбільш апробованими моделями. Модель перша: іноземна компанія (замовник) – українська компанія (як правило, товариство з обмеженою відповідальністю) – фізичні особи-підприємці (безпосередні виконавці замовлення). Модель друга: іноземна компанія (замовник) – українська компанія (виконавець) – наймані працівники. Модель третя: іноземна компанія (замовник) – фізичні особи-підприємці (виконавці). Модель четверта: іноземна компанія (замовник) – фізична особа-підприємець (виконавець). Ще є так звані айтішники-фрілансери, що надають послуги клієнтам, не створюючи суб'єктів господарювання.

Найбільш поширеною є третя модель, найбільш простою – четверта. Усі моделі, окрім другої, є ризикованими з точки зору порушення ними порядку ведення господарської діяльності.

З метою мінімізації податків ІТ-підприємствами поширеною практикою є наступна схема: підприємство реєструє свого найманого працівника як фізичну особу-підприємця на третій групі, що сплачує єдиний податок, і працює з таким підприємцем за господарським, а не за трудовим договором. Це дає можливість підприємству знизити відрахування за податком на доходи з фізичних осіб з 18% до 5%. В цьому випадку до державної скарбниці взагалі не сплачується військовий збір (1,5%). Що стосується ЄСВ, то цей внесок розраховується як процент від мінімальної заробітної плати, а не від реального доходу підприємця.

Нами розраховано [1], що айтішник-спрощенець сплачує податків у 6 разів менше, ніж на загальній системі. Можна стверджувати, що держава створює нерівні умови для сплати податків різним категоріям платників. Це – велика проблема, яку треба негайно вирішувати на законодавчому рівні.

Література:

1. Линник О.І. Проблеми функціонування та розвитку мікро-, малого та середнього бізнесу сфери послуг в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління : електрон. наук. фахове вид. – 2021. – Випуск №2 (29).
2. Єршова Н.Ю. Облікова система в контексті управління сучасним підприємством. Вісник НТУ «ХПІ». 2013. № 52. С. 49–55.
3. Линник О.І., Кадук О.В. Особливості обліку та оцінки витрат відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2014. – № 33 (1076). – С. 22-27.